

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА СОЦІОЛОГІЇ І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ
СОЦІОЛОГІЇ, СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ**

**МАТЕРІАЛИ
ДОПОВІДЕЙ ТА ПОВІДОМЛЕНЬ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
*(Ужгород, 16 вересня 2016 року)***

Ужгород – 2016

УДК 371
ББК 88.8

Актуальні проблеми сучасної соціології, соціальної роботи та професійної підготовки фахівців: Матеріали доповідей та повідомлень Міжнародної науково-практичної конференції / За ред. проф. І.В.Козубовської, проф. Ф.Ф.Шандора. – Ужгород, 2016. – 230 с.

У випуску вміщено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, проведеної кафедрою соціології і соціальної роботи Ужгородського національного університету в м.Ужгород 16 вересня 2016 року.

Видано за підтримки міжнародного проекту «**TOUCH**».

*Рекомендовано до друку рішенням
Вченої ради факультету суспільних наук УжНУ
протокол № 2 від 27 жовтня 2016 року*

© Ужгородський національний університет, 2016

ЗМІСТ

Архипова С. Адаптаційні можливості освіти соціально незахищених категорій дорослих	9
Афанасьєв Д. Процедура формування соціального потенціалу Інтернет-спільнот	11
Бабинєць М. До питання про форми ділового спілкування в менеджменті	12
Байбакова О. Основні наукові підходи до професійної підготовки фахівців соціальної роботи в США	14
Байдюк Н. Підготовка майбутніх соціальних педагогів до впровадження гендерного підходу.....	16
Балдинюк О. Готовність майбутніх соціальних працівників до роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування	19
Бардіна Л., Назаренко Н. Удосконалення мовної компетенції як один з аспектів професійної підготовки фахівців спортивної галузі	20
Березовська Л. Формування комунікативних умінь майбутніх соціальних працівників у процесі професійної підготовки	22
Белікова Ю. Фактори участі респондентів в он-лайн дослідженнях.....	23
Бичок А. Науково-теоретичний аналіз значення міжкультурної комунікації в системі професійної підготовки фахівців зовнішньоекономічної діяльності.....	25
Білавич Г., Савчук А. Риторична культура в контексті професіограми майбутнього дипломата.....	27
Білавич І. Система громадської соціальної опіки дітей-сиріт у Галичині на початку ХХ ст	29
Бобак О. Підготовка майбутніх соціальних педагогів до роботи з молодими сім'ями на засадах компетентнісного підходу	31
Боделан М. Базові принципи вуличної соціальної роботи	32
Борщ К., Порада В. Проблеми виховання дітей у неповних сім'ях.....	33
Варга Н. Самозайнятість населення Закарпаття, як умова адаптації до сучасної економічної ситуації.....	36
Ворощук О. Інтеграції дітей з особливими потребами у загальноосвітній простір	38
Гевчук Н. Форми та методи соціально-педагогічної профілактики у роботі з дітьми трудових мігрантів	40
Головач Л. Показники, критерії і результати готовності майбутніх соціальних педагогів до статевого виховання старшокласників.....	42
Голодюк А. Особливості соціалізації дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування	44
Голубенко Т. Особливості структури готовності майбутніх соціальних працівників до патронажної роботи з людьми похилого віку.....	45
Гребінь Л. Студентська соціально-психологічна служба як додатковий вид підготовки фахівців соціальної сфери	48
Гуріч В. Соціальна педагогіка в Україні: практика без освіти	49
Данко Д. Історичні аспекти медико-соціальної роботи.....	51
Дідик Н. Розвиток навчальної мотивації майбутніх соціальних працівників засобами інтерактивних технологій.....	52
Довга Т. Розвиток етичної компоненти особистісно-професійного іміджу майбутнього вчителя початкової школи.....	54
Жилєнко Р. Основні виклики у роботі НУО, що надають послуги дітям з особливими потребами (за результатами дослідження одного випадку)	56
Житинська М. До проблеми навчання комп'ютерній грамотності людей похилого віку	59
Заблоцький А. Підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи в альтернативних формах державної опіки над дітьми	60
Зима О., Голуб М. Планування методичного забезпечення організаційно-виховної роботи ВНЗ.....	62
Зінченко Т. Самохронометраж студента-першокурсника	64
Зобенько Н. Деякі особливості практичної підготовки соціальних педагогів у системі вищої освіти до превентивного виховання учнівської молоді	65
Зоська Я., Іваць О. Підвищення кваліфікації вчителів в умовах формування інформаційного суспільства в Україні.....	67
Кабусь Н. Спецкурс у системі підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до сталого розвитку соціальних груп.....	69
Калаур С. Толерантність як необхідний показник готовності майбутніх фахівців соціальної сфери до розв'язання конфліктів у професійній діяльності.....	71
Каркач А.В. Освіта в Університетах третього віку як засіб ресоціалізації людей похилого віку	73
Карпач І. Проблеми підготовки працівників соціальної сфери до професійної діяльності.....	74
Кацьора О. Спектр надання соціальних послуг внутрішньо переміщеним особам в Закарпатській області.....	75
Кіриченко С. Реалізація на практиці проекту багатовекторної освіти школярів	77
Ключкович Т. Компетентнісний підхід в європейській стратегії педагогічної освіти.....	79
Коваленко О. Структура професійної компетентності сучасних фахівців.....	80
Ковач К. Транскордонні дослідження серед студентів з несприятливого для вищої школи регіону.....	83
Козубовська І., Козубовський Р. Взаємодія соціальних інститутів у забезпеченні соціального захисту дітей у Великій Британії.....	86

Коляда Н. Актуальні проблеми професійної підготовки організаторів дитячого руху в теорії і практиці соціальної роботи.....	87
Конончук А. До питання про створення наукових шкіл соціальної роботи в Україні	89
Копилова С. Освітній навігатор як засіб організації навчальної діяльності магістрів соціальної роботи.....	90
Коршун Т. Соціальна робота з національними меншинами в сучасній практиці	92
Костів В. Закони соціального розвитку особистості (на прикладі формування громадянської культури особи)	93
Кудря М. Інноваційні методи навчання англійської мови у вищій школі в контексті гуманістичної спрямованості навчального процесу.....	95
Кульчицький В. Патріотичне виховання як соціально-педагогічне явище	96
Кухта М.І., Ківарі-Чок Б.З. Продуктивна модель в інноваційній концепції навчання: історичний аспект	98
Куценко Т. Діагностування рівнів професійної самореалізації вчителів у системі методичної роботи загальноосвітніх навчальних закладів	99
Лемко Г. Юнацький алкоголізм як об'єкт діяльності соціального працівника	101
Лупаренко С. Проблема дитинства в соціології.....	103
Маляр Л., Староста В. Професійна підготовка магістрантів у процесі педагогічної практики.....	105
Martynenko N. Ukrainian Central Institute for Doctors' Improvement: peculiarities of educational process at the Department of Social Hygiene.....	106
Махиня Н. Теоретичні концепції розвитку освіти дорослих у контексті професійної освіти	107
Мешко Г. Комплексна програма підготовки майбутніх учителів до збереження і зміцнення професійного здоров'я.....	109
Мисак Б. Формування фізичної готовності учнівської молоді до захисту Вітчизни – пріоритетна функція соціальної сфери	111
Мицишин І. Паліативна допомога як сфера професійної діяльності соціального працівника	112
Міхалка М. Соціальна підтримка як один з найбільш важливих факторів захисту здоров'я.....	114
Москалюк О. Моральний компонент менеджменту як визначальна характеристика підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери	116
Неймет О. Медико-соціальна робота з людьми після перенесеної ГПМК на ранній.....	117
Некоз І. Презентація як складова ефективної професійної підготовки фахівців при вивченні іноземної мови	119
Новосад К. Перешкоди і ризики міжнародної трудової міграції з України.....	121
Norman J. Brain research application	123
Новод Ю. Особливості розвитку соціальної роботи на Хмельниччині	125
Олексюк Н. Підготовка майбутніх фахівців соціальної сфери до роботи в закладах соціальної реабілітації ...	126
Онищенко Н. Інноваційний виховний потенціал вищого навчального закладу у системі соціально-педагогічної діяльності	128
Оросова Р., Староста В. Дослідження мотивації та активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроці у процесі педагогічної практики	130
Палінчак В. Управління як специфічний вид діяльності	131
Пасічник О. Соціальні уміння майбутнього педагога – комунікативний аспект.....	133
Петришин Г. Освіта як механізм відтворення культурного капіталу в умовах українських реалій	134
Пилипів О. Розробка теоретичних засад діяльності приватних початкових шкіл в Україні (кінець ХХ – початок ХХІ століття.....	136
Плачинда Т. Самоконтроль у навчальному процесі вищого освітнього закладу.....	138
Повідайчик О. Зарубіжний досвід підготовки студентів до науково-дослідницької роботи	140
Полехіна В. Проблематика вимушено переселених осіб у підготовці майбутніх соціальних робітників.....	142
Попович А. Децентралізація системи соціальних послуг.....	143
Попович І. Дослідницькі вміння сучасного фахівця	145
Постригач Н. Історичний поступ порівняльної педагогіки у контексті постмодерної парадигми Європи знань	147
Rampton A. Finding Life After Losing One	149
Реқун Н. Функціональна грамотність у контексті професійної підготовки майбутніх фахівців	154
Рибалко Л. Акмеологічні засади професійної самореалізації вчителів у системі методичної роботи загальноосвітніх навчальних закладів	155
Розлуцька Г., Іваськевич В. Соціально-гігієнічне функціонування як чинник стоматологічного здоров'я	157
Рокосовик Н. Деякі особливості професійної підготовки фахівців засобами дистанційної освіти в університетах Великої Британії.....	159
Романько І. Роль проблемно-полілогічного навчання у формуванні соціально адаптованої особистості (з досвіду Кіровоградської льотної академії НАУ)	160
Рудкевич Н. Соціалізація як наукова категорія сучасних соціальних наук.....	162
Рюль В. Життєві цілі молоді пограниччя (на прикладі України, Угорщини та Польщі)	164

молодших та старших курсів; утруднення під час пошуку необхідних психолого-педагогічних методик для діагностики, а також необхідна математична обробка одержаних результатів тощо.

Студенти використовують різноманітні навчально-методичні посібники. Наприклад, у [2, 3] основний акцент зроблено на такі аспекти педагогічної практики:

- адаптація студентів до педагогічної діяльності шляхом моделювання навчальних занять різних типів та мікрвикладання;
- методика проведення навчальних занять. Важливого значення приділено формуванню у студентів здатності до аналізу та самоаналізу навчальних занять та практики в цілому, оскільки це добрий засіб для розвитку їх педагогічного мислення, встановлення причинно-наслідкових зв'язків, порівняння варіантів розв'язку педагогічних задач із урахуванням ситуації, обставин, вікових та індивідуальних особливостей учасників;
- формування вміння не тільки розв'язувати,

але й складати навчальні завдання різних рівнів складності, трудності та проблемності (застосування інформації для порівняння, пояснення раніше вивчених фактів, явищ; узагальнення, встановлення причинно-наслідкових зв'язків між ними, пояснення і передбачення нових фактів; пошук інших способів розв'язування задач; уміння складання обернених та аналогічних задач до вихідної з конкретними чисельними даними чи в загальному виді; формулювання питання до задачі чи задачної ситуації, тексту підручника, таблиць тощо).

Таким чином, перебіг педагогічної практики майбутніх викладачів вищої школи розглядаємо як ефективний засіб розвитку набутих ними психолого-педагогічних та міждисциплінарних знань і вмінь у реальних умовах освітянської діяльності. Одним із важливих чинників ефективності такого процесу розглядаємо застосування елементів науково-дослідної роботи, що дає змогу розробляти принципово нові підходи до підготовки сучасних конкурентноспроможних науково-педагогічних кадрів.

Список використаних джерел:

1. Кацова Л.І. Формування професійного інтересу у майбутніх учителів у процесі педагогічної практики / Л.І. Кацова. – Дис... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «теорія та методика професійної освіти». – Х., 2005. – 202 с.
2. Староста В. І. Педагогічна практика з хімії у середніх та вищих навчальних закладах: навч.-метод. посіб. / В. І. Староста, В. М. Сомов, Ж. О. Кормош, О. В. Химинець. – Вид. 2-ге, доп. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського національного університету ім. Лесі Українки, 2008. – 196 с.
3. Староста В. І. Проведення занять з хімії в середніх та вищих навчальних закладах: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл./ В. І. Староста, В. М. Сомов, Ж. О. Кормош. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волинського національного університету ім. Лесі Українки, 2011. – 232 с.

UKRAINIAN CENTRAL INSTITUTE FOR DOCTORS' IMPROVEMENT: PECULIARITIES OF EDUCATIONAL PROCESS AT THE DEPARTMENT OF SOCIAL HYGIENE

*Martynenko Nataliya Mykolaivna,
Kharkiv National Medical University, Associate Professor*

Medical profession is a very specific field of human activity. It requires continuous improvement. Development of science and technique, huge amount of new information encourage physicians to improve their qualification. This is a very important task for the sphere of health care.

The first Clinical Institute for Doctors' Improvement in Ukraine was organized by "Doctors' Council" in 1918 in Kyiv. It was non-governmental, private educational enterprise. This institute had not very big educational and technical base: ambulance station with a pharmacy, chemical and bacteriological laboratory, polyclinic and a hospital for 25 beds. Unfortunately, hospital was closed very soon in 1919, because it was dis-repaired [1, p. 31]. We have to take into account that at that time there was a civil war. Institute was nationalized in 1919 and it became the first state institute for postgraduate doctors' training. In 1920 the first listeners, who graduated medical institutes in 1919-1920 got the first "recurring" cycle [1, p. 32].

At that time there was a civil war, so it was decided to organize the Kharkiv State Institute for Doctors' Improvement, in November, 1923. Professors of this institute used a big variety of forms for training of medical staff of different levels. In 1923 the main task of post-graduate courses was training of local physicians from periphery [2, p. 2]. Later, in 1927, it got the name Ukrainian Central Institute for Doctors' Improvement [3, p. 5].

The Institute organized the re-training not only for local specialists, but also for the health profile doctors in physical culture, radiology, mothers and child's health care [4, p. 4].

Further development of science and health practice, scientific disciplines and medical experience were introduced into the post-graduate training [5, p. 9].

Educational plan of Ukrainian Institute for Doctors' Improvement from the very beginning had fundamental, related and general disciplines [6, p. 66]. "Social Hygiene" and "Organization of Public Health"

were general ones.

“Social Hygiene” before 1926-1927 was presented by episodic lectures devoted to sanitary education and social-hygiene disciplines. In 1926 the initial form transformed into senior lecturer course, and later was formed as a Department of Social Hygiene.

The main aim of the department there was doctors’ improvement for practical work in different fields of health care [6, p. 66].

For the preparing of policy makers for public health (Head Doctors, Local Health Inspectors, Heads of Dispensaries, Heads of Medical Departments at Factories and Plants, etc.) it was necessary to organize the Department of Public Health Organization [7, p. 10]. This department started to train specialists in November, 1930 [7, p. 10]. It was the first Department of Public Health Organization in the state.

Professors of this department started the work for systematization of legislation on health care, working out of clear forms of this discipline and writing the compulsory text-books devoted to the planning and organization of public health, health centers and medical sanitary sections at the factories [6, p. 66].

Educational work of the department was built in such a way:

- Professor Merkov O. M. presented lectures devoted to the organization of public health,

- Assistants worked with the students at practical lessons.

Department offered its courses for cycles of therapists, surgeons, pediatricians, gynecologists and obstetricians, communal doctors, doctors of medical health points, and sanitary doctors for industrial enterprises [8, p. 67]. At the courses of specialization department trained Heads of district branches of health care, inspectors of maternity and childhood institutes, and medical statistics.

Lecturers of this department offered listeners methodic of analysis and research of therapeutic aid and medical service of children and female population.

From early 1950-s department started to teach postgraduate students for medical and sanitary statistics. Practical lessons were devoted to the formation of students’ basic research skills. They had to bring the statistic data related to their own hospital or clinic and using special methodic had to form the review. It was mostly independent work and teachers of the department just oriented listeners sharing by the main points and criteria of this research activity.

In conclusion, we have to underline that the organization of postgraduate training in Ukraine has deep and rich traditions. Using of this treasure would help modern specialists to continue the formation of the original system of re-training for doctors.

References

1. Грибанов Э.Д. История развития медицинского образования. Москва, 1974. 40 с.
2. ДАХО (Державний архів Харківської області). Ф. Р-6130. Оп 1. Спр. 646. Арк. 2.
3. Харківська медична академія післядипломної освіти. 85 років. Харків, 2007. 224 с.
4. ДАХО. Ф. Р-6130. Оп 1. Спр. 60. Арк. 4.
5. ДАХО. Ф. Р-6130. Оп 1. Спр. 646. Арк. 9.
6. ДАХО. Ф. Р-6130. Оп 1. Спр. 643. Арк. 66.
7. ДАХО. Ф. Р-6130. Оп 1. Спр. 646. Арк. 10.
8. ДАХО. Ф. Р-6130. Оп 1. Спр. 643. Арк. 67.

ТЕОРЕТИЧНІ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Махія Наталя Володимирівна

Черкаський державний технологічний університет

Розглядаючи професійну підготовку фахівців, варто відмітити, що основна частина цієї педагогічно-практичної ниви полягає в площині освіти дорослих. І це не дивно: у нинішній час швидких змін та трансформацій векторів професійної необхідності фахівець постійно має перебувати у стані навчання, набуття нових навичок, підвищення кваліфікації тощо.

Для вивчення можливостей розвитку професійної освіти, на нашу думку, потрібно розглянути теоретичні засади виникнення системи освіти дорослих загалом, адже саме в історичному розрізі, при вивченні початкових теорій галузі, найкраще осмислюються шляхи вдосконалення та розбудови професійної підготовки.

Перші спроби теоретичного упорядкування галузі освіти дорослих датуються початком ХХ століття. Потреба у науковому обґрунтуванні виникла одночасно у Європі та на американському континенті. Спочатку основна увага фокусувалась на інтелектуальних особливостях дорослої людини і лише побічно досліджувалися зв'язки між особою та її культурним розвитком. Саме на цьому зв'язку базується педагогічний підхід школи Дьюї, яскравий представник якої – Едуард Ліндман (E. Lindeman) – ставить знак рівності між життям і навчанням: “All of life is learning, for this reason, education can have no end” (Все життя – це навчання, і тому освіта не закінчується) [1, с. 2]. Науковець визначає освіту як колективне соціальне явище.